

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **U. M.**, zastoupený Mgr. Janem Lipavským, advokátem se sídlem Hradec Králové, Velké náměstí 135/19, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 7. 2025, č. j. 31 Az 2/2025 – 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Janu Lipavskému, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 135 Kč. Uvedená částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce **nese** stát.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 3. 2025, č. j. OAM-1258/LE-LE05-HA10-2024, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[2] Při posouzení věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnil obavami o svůj život, neboť na něho útočí a vyhrožují mu příslušníci Bangladéšské nacionalistické strany (BNP) a Jamat Shibir (JI) z důvodu jeho členství v organizaci Bangladesh Chhatra League (BCL), jež je studentskou organizací bývalé vládní politické strany Awami League (AW). Při poskytnutí údajů k žádosti dále uvedl, že je bengálské národnosti, muslimského vyznání, je ženatý, má

jedno dítě. V prosinci 2023 byl obviněn z narušování činnosti opoziční strany a defraudace státního majetku, jeden den byl ve vazbě, ale poté policie věc uzavřela s tím, že se jedná o falešné obvinění. Z Bangladéše utekl, aby si zachránil život, protože na členy organizace BCL útočí příslušníci stran BNP a JI; bývalá vůdkyně musela uprchnout do Indie. Příslušníci JI zaútočili také na žalobce a vyhrožovali mu, že pokud zůstane v Bangladéši, tak ho zabijí. Manželka žalobce s dcerou žijí v X v Bangladéši, kde bylo rovněž jeho poslední místo bydliště. V Bangladéši byl naposledy 24. 8. 2024, poté odjel do Taškentu v Uzbekistánu, kde zůstal asi tři týdny, a poté odletěl do Prahy. Cestu mu zařídil jeho otec, neví, jak to zařídil, ani jak sehnal padělaný doklad. Do České republiky žalobce přicestoval dne 19. 9. 2024. V dřívější době nikdy nepobýval v jiném státě EU a rovněž nedisponoval uděleným vízem nebo povolením k pobytu v jiných státech.

[3] Při pohovoru žalobce uvedl, že mu bylo v zemi jeho původu vyhrožováno odsouzením příslušníky strany BNP a JI, kteří mu chtěli i zabránit v odjezdu. Na základě těchto výhrůžek se obrátil na policii, která proti těmto osobám zakročila. Další incident se měl odehrát dne 8. 8. 2024, kdy při návratu z trhu žalobce napadli příslušníci BNP, zavázali mu oči, odvezli ho na neznámé místo, kde ho bili a vyhrožovali mu smrtí, pokud z Bangladéše neodjede. Po prosbě o život ho propustili a odvezli zpět do jeho čtvrti. Po incidentu vyhledal vesnického lékaře, neměl tržné rány ani zlomeniny, dostal léky proti bolesti. Na policii se však neobrátil z důvodu výhrůžek útočníků, že ho v případě oznámení zabijí; připustil nicméně, že kdyby se na policii obrátil, pomohla by mu. Pomoc hledal u předsedy samosprávy obvodu X (funkce *Union chairman*), který přislíbil záležitost řešit, ale nic neučinil. Kromě výše uvedených událostí žalobce žádné další problémy neuvedl.

[4] Po zhodnocení výše uvedených skutečností krajský soud konstatoval, že žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že byl ve své vlasti pronásledován z důvodu uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Skutečnost, že byl členem studentské organizace BCL bývalé vládní strany AL sama o sobě takový závěr neodůvodňuje. Žalobce ve své zemi původu neměl problémy se státními orgány a neměl ani problémy s vyřízením cestovního dokladu.

[5] Krajský soud se rovněž neztotožnil s námitkou, že byly naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce ve správním řízení uvedl, že se obává odvetného jednání ze strany členů bývalých opozičních stran (BNP a JI), a to z důvodu jeho dřívější příslušnosti k organizaci BCL, podporující bývalou vládní stranu AL. Tuto obavu podpořil tvrzením o dvou incidentech, při kterých mu mělo být vyhrožováno či zabráněno v pohybu, přičemž pouze v jednom případě se obrátil na policii, která dle jeho výpovědi proti útočníkům zasáhla. Podle krajského soudu se jedná o incidenty, jejichž původci byli příslušníci soukromých skupin (bývalých opozičních stran), a nebylo prokázáno, že by na jejich jednání měla vliv státní moc nebo že by jejich činnost trpěla, podporovala nebo se vůči nim stavěla nečinně. Naopak z tvrzení žalobce vyplynulo, že při jednom z incidentů se na policii obrátil a ta mu pomoc poskytla. Sám žalobce dokonce připustil, že pokud by se na policii obrátil i v případě druhého incidentu, zřejmě by znovu pomohla. Krajský soud také konstatoval, že přestože v Bangladéši po změně vlády došlo k určitým výkyvům bezpečnostní situace, dle informací založených ve správním spisu jsou ze strany státní moci podnikány kroky ke zlepšení dodržování lidských práv, včetně přijetí mezinárodních závazků, reformy soudního systému a policie.

pokračování

[6] Krajský soud rovněž vyložil, proč neshledal existenci důvodů pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu; neakceptoval rovněž žalobcem tvrzené důvody, pro které by mu měla být poskytnuta alespoň doplňková ochrana.

[7] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítá v ní jednak nepřezkoumatelnost rozsudku, jednak nesprávné posouzení otázky splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu krajským soudem.

[8] Pokud jde o meritorní posouzení věci, stěžovatel uvádí, že mu bylo v zemi původu vyhrožováno a byl napadán z azylově relevantních důvodů (pronásledování z důvodu náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině), neboť na něho útočí a vyhrožují mu příslušníci BNP a JI vzhledem k jeho členství v organizaci BCL. Důvodem jeho žádosti je tak obava o život v případě návratu do vlasti z důvodů příslušnosti k určité sociální skupině a pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

[9] Stěžovatel odkazem na § 2 odst. 6 zákona o azylu poukazuje na to, že původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit napadenému ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. To je i případ stěžovatele, protože je zřejmé, že vzhledem k poměrům v zemi jeho původu stát není schopen zajistit mu účinnou ochranu. Policie nereaguje na útoky adekvátně tak, aby ustaly a neopakovaly se. Minimálně v případě jednoho incidentu totiž stát stěžovateli nezajistil účinnou ochranu. Naopak mu ze strany policie bylo vyhrožováno ještě horším důsledkem, a to smrtí. Podle stěžovatele je tak naplněna nezbytná podmínka pro to, aby za původce pronásledování mohla být považována soukromá osoba, jelikož se mu namísto pomoci ze strany státních orgánů dostalo pouze dalších výhrůžek a odmítnutí pomoci.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že krajský soud vypořádal všechny žalobní námitky, přičemž rozhodl v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Pokud se soud v odůvodnění svého rozhodnutí ztotožní se s postupem správního orgánu a jeho závěry souhlasně aprobuje, nelze z toho dovozovat, že by se žalobními námitkami nezabýval a nepodrobil hodnocení žalovaného vlastním úvahám. Žalovaný proto navrhl, aby kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, eventuálně aby byla zamítnuta.

[11] Nejvyšší správní soud se v dané věci předně zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost *svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele*. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce.

[12] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS (rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz),

v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu existuje zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení ve smyslu uvedeném pod bodem 4) půjde především tehdy, pokud krajský soud: a) nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Tato kritéria přijatelnosti kasační stížnosti jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz usnesení tohoto soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 – 28).

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti obecně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, což by v případě důvodnosti této námitky naplňovalo důvod přijatelnosti vymezený pod bodem 4 b) v předchozím odstavci. Touto vadou však napadený rozsudek netrpí. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu všech žalobních námitek a posuzoval relevanci stěžovatelem uváděných skutečností s ohledem na kritéria pro udělení mezinárodní ochrany. Své závěry srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil s odkazy na přílehu judikaturu, a to zejména na straně 5 a 6 napadeného rozsudku. Napadený rozsudek odpovídá požadavkům na přezkoumatelnost plynoucím z ustálené judikatury tohoto soudu (viz například rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Pokud krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k totožným závěrům jako žalovaný, nelze to hodnotit jako nepřezkoumatelnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36).

[14] Pokud jde o námitky stěžovatele mířící proti meritornímu posouzení věci, Nejvyšší správní soud žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, k níž by byl nucen se vyjádřit za účelem sjednocování judikatury, nenalezl. Stěžovatel založil žádost o mezinárodní ochranu na svých obavách z pronásledování ze strany soukromých osob (členové a příznivci BNP a JI). Krajský soud stěžovatelem předestřený skutkový příběh posoudil v intencích právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, podle něhož vyhrožování ze strany soukromé osoby, pokud není podporováno státem, zásadně nelze charakterizovat jako azylově relevantní pronásledování; muselo by být zjevné, že stát není schopen či ochoten zajistit ochranu před takovým pronásledováním. K otázce pronásledování nestátními aktéry a požadavkům účinnosti ochrany v zemi původu již existuje početná judikatura kasačního soudu, s níž je napadený rozsudek v souladu (viz například rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57, ze dne 24. 11. 2016, č. j. 5 Azs 251/2016 – 19, nebo ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 – 31). Nejvyšší správní soud se k působení soukromých osob ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu v minulosti vyjádřil například v rozsudku ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004–45, tak, že „[z]a pronásledování by mohlo být v souvislosti s obrozením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné

pokračování

moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.“

[15] Pronásledování tedy může hrozit také ze strany takových osob, ale bude tomu tak v zásadě pouze za situace, kdy se postižená osoba obrátí s žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu (není-li zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout) a ty neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009–73, a ze dne 19. 12. 2025, č. j. 22 Azs 202/2025–38). Pokud se žadatel o mezinárodní ochranu ani nepokusil využít všech dostupných prostředků ochrany v zemi původu, nemůže se mezinárodní ochrany účinně dovolávat (srov. též usnesení tohoto soudu ze dne 27. 9. 2011, č. j. 8 Azs 10/2011 – 89). Podle ustálené judikatury kasačního soudu tak musí u soukromých osob, jakožto původců pronásledování nebo vážné újmy, přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování (viz též rozsudky tohoto soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41, ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 – 68, nebo ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62). Z judikatury Nejvyššího správního soudu zároveň vyplývá, že subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 – 23, a ze dne 19. 6. 2019, č. j. 3 Azs 176/2018 – 49).

[16] Skutkové i právní hodnocení věci krajským soudem je s výše vyloženými judikaturními závěry zcela souladné.

[17] Namítal-li stěžovatel v kasační stížnosti, že mu bylo ze strany státního orgánu (policie) vyhrožováno v souvislosti s řešením jeho napadení soukromými osobami ještě horším důsledkem (smrtí), jde o tvrzení rozporné s tím, co tvrdil v rámci azylového řízení i v žalobě. Především však jde o tvrzení zcela nové, přičemž nic nenasvědčuje tomu, že by je stěžovatel nemohl uplatnit již v řízení před krajským soudem. K takto nově uplatněné skutečnosti Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží.

[18] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené námítky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle kterého posouzení přijatelnosti kasační stížnosti představuje zjednodušený meritorní přezkum). Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti neměl úspěch a žalovanému v něm žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Náhrada nákladů řízení proto nebyla přiznána žádnému z účastníků.

[20] V řízení před krajským soudem byl stěžovateli usnesením ze dne 11. 4. 2025, č. j. 31 Az 2/2025 – 32, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jan Lipavský, přičemž toto zastoupení trvá s ohledem na § 35 odst. 10 s. ř. s. i v řízení před kasačním soudem. Nejvyšší

správní soud přiznal zástupci stěžovatele odměnu vypočtenou podle § 9 odst. 5 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky ve výši 4 620 Kč, spočívající v sepisu a doplnění kasační stížnosti, a náhradu hotových výdajů za tento úkon právní služby podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky ve výši 450 Kč, celkově tedy 5 070 Kč. Zástupce žádal rovněž o přiznání odměny za úkon v podobě první porady s klientem; tento úkon byl nicméně proveden v řízení před krajským soudem a Nejvyššímu správnímu soudu o něm nepřísluší rozhodovat. Jelikož je zástupce stěžovatele plátcem DPH, byla uvedená částka podle § 57 odst. 2 s. ř. s. navýšena o 21 %, takže celkově činí 6 135 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. dubna 2026

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu